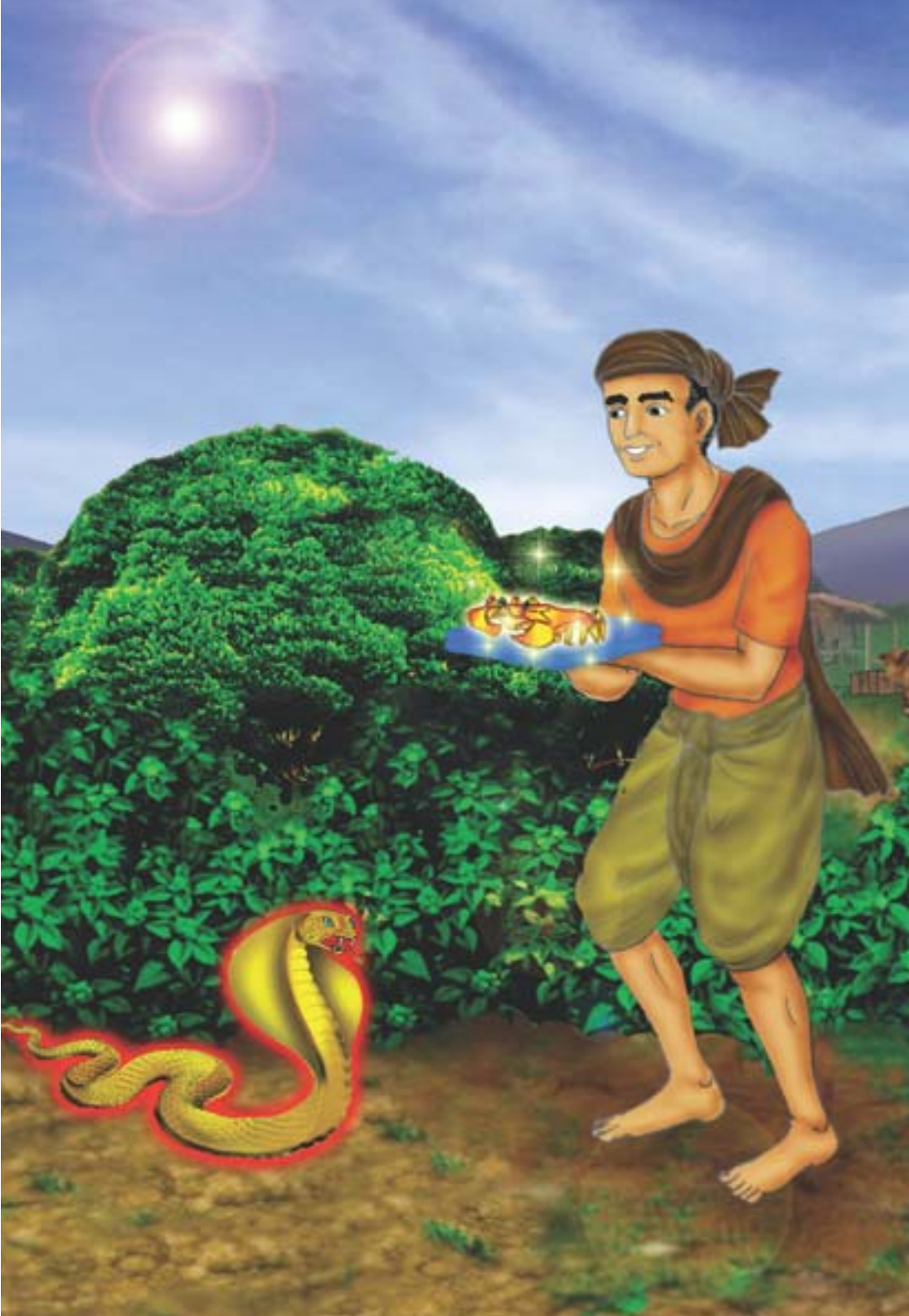

เพื่อนแท้
แม้ชีวิตก็แลกได้

ผู้ใดเป็นมิตรสหายในยามเกิดเรื่อง
ที่ต้องการความช่วยเหลือ
ผู้ที่ช่วยเหลือนั้น นับว่าเป็นเพื่อนแท้

เพื่อนแท้ แม้ชีวิตก็แลกได้

๑๒๓

สรรพสัตว์ทั้งหลายล้วนมีพื้นฐานของชีวิตเหมือนกัน เพราะต่างก็เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกันทั้งสิ้น ตั้งแต่วันแรกเกิด จนกระทั่งถึงวันหลับตาลาโลก ทุกชีวิตล้วนมีความทุกข์เป็นพื้นฐาน เช่นเดียวกับโลกที่มีความมืดเป็นพื้นฐาน แต่ที่เราเห็นแสงสว่าง ก็เพราะมีดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์หรือดวงไฟ จึงทำให้โลกเราสว่างได้ เมื่อเราเข้าใจความเป็นจริงของชีวิตว่าชีวิตเป็นทุกข์แล้ว เราจะได้เกิดความเบื่อหน่ายในทุกข์ทั้งหลาย และรีบขนขวายหาทางหลุดพ้นจากทุกข์ เพราะฉะนั้น การปฏิบัติธรรมเป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับชีวิตของผู้ที่ปรารถนาความหลุดพ้น เพื่อไปให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์

พระลัมมะลัมพุทเธเจ้าตรัสเรื่องการคบมิตรไว้ว่า

“โย จ อตถesu ชาเตsu สหาโย โหติ โส สขา

ผู้ใดเป็นมิตรสหายในยามเกิดเรื่อง ที่ต้องการความช่วยเหลือ ผู้ที่ช่วยเหลือนั้น นับว่าเป็นเพื่อนแท้

สพฺพิเรว สมาเสถ สพฺพิ กุพฺเพถ สนถวํ

พึงคบหาสมาคมกับคนดีไว้ พึงทำความสนิทคุ้นเคยกับคนดีเท่านั้น

ทุกฺโข พาเลหิ สงฺคโม

การคบกับคนพาลนำแต่ความทุกข์มาให้”

เพื่อนแท้ แม้ชีวิตก็แลกได้

๑๒๘

มนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลายจะเข้ากันได้โดยธาตุ คือ จะคบหาสมาคมกันเพราะมีจิตอัธยาศัยตรงกัน มีรสนิยมเดียวกัน รวมทั้งมีคุณธรรม ความบริสุทธิ์ใกล้เคียงกัน เช่น ถ้าเราเป็นผู้รักในการฝึกตัว เมื่อเราไปพบกับนักปราชญ์ราชบัณฑิต ก็ทำให้เราอยากจะทำด้วย เมื่อคบกันไปนานๆ มิตรภาพนั้นจะแบ่งบานมั่นคงและยั่งยืน เป็นการคบกันโดยไม่มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง มีแต่เรื่องคุณประโยชน์อย่างเดียว ที่เกิดจากใจบริสุทธิ์ มีความเคารพรัก ศรัทธา และปรารถนาดีต่อกัน

ส่วนการคบกับคนพาล จะมีแต่โทษ เพราะจะทำให้เราพลอยติดนิสัยที่ไม่ดีไปด้วย ชอบคิดชั่ว พุดชั่ว ทำชั่ว อยู่เป็นนิสัย และที่คบกันก็มักเป็นเพราะมีผลประโยชน์เป็นส่วนใหญ่ เราจะสังเกตได้ว่า ใครเป็นมิตรแท้หรือมิตรเทียม ก็รู้ได้ในคราวที่ตกทุกข์ได้ยาก ถ้าเป็นมิตรแท้ก็จะช่วยเหลือ เพราะมิตรแท้ แม้ชีวิตก็สละให้กันได้ เพื่อให้เพื่อนมีชีวิตรอดปลอดภัย และเป็นคนดีของสังคมต่อไป ดังนั้นความเป็นมิตรแท้จึงไม่มีในหมู่คนพาล แต่เราจะหามิตรแท้ได้เฉพาะในหมู่บัณฑิตเท่านั้น

ท่านพระอานนท์เถระนับเป็นบุคคลตัวอย่างที่ดี ที่คบหาสมาคมกับใครแล้ว ผู้นั้นก็จะได้รับการช่วยเหลือจากท่านเป็นอย่างดี ท่านสนิทสนมคุ้นเคยกับพระบรมโพธิสัตว์มาข้ามภพ

เพื่อนแท้ แม้ชีวิตก็แลกได้

๑๒๕

ข้ามชาติ เป็นผู้เสียสละให้ได้แม้กระทั่งชีวิต ในสมัยที่กำลังสร้างบารมีกันอยู่ ท่านได้ช่วยเหลือพระบรมโพธิสัตว์หลายภพหลายชาติ มาในชาตินี้ ท่านยังได้สละชีวิตของตัวเอง ยินบงพระผู้มีพระภาคเจ้า เพื่อไม่ให้ช้างตกมันประทุษร้ายพระพุทธองค์ได้ พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญ และตรัสเล่าเรื่องในอดีต ที่พระอานนท์ได้เคยช่วยเหลือพระองค์ว่า

*ในอดีตกาลพระโพธิสัตว์เกิดเป็นลูกชวานา ที่มีความขยันขันแข็งมาก ส่วนพระอานนท์ได้เกิดเป็นปูทอง วันหนึ่งท่านเดินไปในท้องนาตามปกติ เห็นปูทองอาศัยอยู่ในหนองน้ำ ในขณะที่ท่านกำลังล้างหน้า ปูก็ได้ไต่เข้ามาใกล้ท่าน ท่านเกิดความเอ็นดู จึงจับปูยกขึ้นมานอนในผ้าห่ม แล้วไปทำงานต่อก่อนจะกลับบ้านก็นำปูไปปล่อยไว้ในหนองน้ำตามเดิม ท่านทำอย่างนี้เรื่อยมา จนมีความคุ้นเคยกันมาก

ที่ปลายนาของท่าน มีกาสองตัวเมียอาศัยอยู่บนต้นตาล กาดัวเมียเห็นลูกนัยน์ตาของพระโพธิสัตว์มีความแวววาวสวยงาม ดูแล้วพิเศษกว่าตาของมนุษย์ทั่วไป ทำให้อยากจะกินลูกนัยน์ตาของท่าน จึงแสรังทำเป็นแพ่ท้อง

เพื่อนแท้ แม้ชีวิตก็แลกได้

๑๓๐

กัตว์ผู้จึงถามว่า “เจ้าเป็นอะไร”

กัตว์เมียตอบว่า “ฉันเกิดแพ่ท้องจ๊ะ ฉันอยากจะกิน
นัยน์ตาของชาวนาคนั้น”

กัตว์ผู้ถอนหายใจว่า “น้องรัก เรื่องนี้รู้สึกจะเป็นเรื่อง
เหลือวิสัยที่จะทำได้”

กัตว์เมียออกอุบายว่า “ที่จอมปลวกโน้น มีงูเห่าอยู่ตัวหนึ่ง
พื้งไปปรนนิบัติเอาใจงูเห่าตัวนั้น แล้วให้งูเห่าไปกัดชาวนาให้ตาย
พื้งจะสามารถฉีกเอาลูกนัยน์ตาของชาวนามาได้”

กัตว์ผู้หลงใหลในนางกาและหวังจะเอาใจด้วย จึงตอบ
ตกลงที่จะช่วยเหลือ ด้วยการไปหาอาหารมาปรนนิบัติงูเห่าเป็น
อย่างดี

ต่อมางูเห่าได้ถามกาว่า “สหายเอ๋ย ท่านปรนนิบัติเรา
ด้วยดีมาตลอด ท่านมีปัญหอะไรจะให้เราช่วยรึ”

กาได้โอกาสจึงบอกว่า “นายท่าน ภรรยาของฉันมีอาการ
แพ่ท้องอย่างรุนแรงนางอยากจะกินลูกนัยน์ตาของชาวนาคนหนึ่ง
พื้งจะสามารถเอาลูกนัยน์ตามาได้ ก็มีเพียงท่านเท่านั้น”

งูจึงบอกให้กาเบาใจว่า “เรื่องนี้ไม่มีปัญหาหรอก ท่าน
สบายใจได้” จากนั้นงูได้เลื้อยไปนอนอยู่ใต้กอหญ้าข้างคันนา

เพื่อนแท้ แม้ชีวิตก็แลกได้

๑๓๑

รอกการมาของพระโพธิสัตว์

เมื่อพระโพธิสัตว์มาถึงทุ่งนา ท่านรีบตรงไปที่หนองน้ำ ล้างหน้าล้างตา และจับปูทองให้นอนในผ้าห่ม แล้วอุ้มไปในาด้วย ฝ้ายงูเท่าเห็นพระโพธิสัตว์มาถึง ก็เลื้อยเข้าไปหาโดยเร็ว และ กัดเข้าที่น่องอย่างเต็มแรง จนพระโพธิสัตว์ล้มลงทันที

จากนั้นงูรีบเลื้อยหนีกลับไปที่จอมปลวก กาดัวผู้ซึ่งคอย สังเกตการณ์อยู่ตลอดเวลา ก็รีบบินมาเกาะที่อกพระโพธิสัตว์ ตั้งใจจะใช้จะงอยปากจิกลูกนัยน์ตา แต่ปูทองได้รับออกมา แล้ว ใช้ความว่องไว อ้าก้ามหนีบคอกาไว้ทันที

กาเมื่อรู้ว่าตนเองตกอยู่ในอันตรายเสียแล้ว ก็ส่งเสียง ดังให้งูมาช่วยโดยด่วน งูรีบแผ่พังพานทำท่าจะพ่นพิษร้ายใส่ปูทอง แต่ปูทองกลับใช้ความว่องไว อ้าก้ามอีกข้างหนึ่งหนีบคองูไว้ เมื่องูตกอยู่ในอันตรายก็พิจารณาว่า

“ธรรมดาปูจะไม่กินเนื้อกาและเงื้องู แต่เพราะเหตุอะไร หนอ ปูตัวนี้จึงหนีบเราและกาไว้”

งูจึงถามปูว่า “ท่านไม่กินเนื้อกาและงู แต่ทำไมท่านจึง หนีบคอเราไว้”

ปูตอบว่า “ชายคนนี้เป็นผู้มีบุญคุณกับฉัน และเป็นมิตรที่

เพื่อนแท้แม่ชีวิตก็แลกได้

๑๓๒

ติดกับฉันทลอดมา ฉันทจึงไม่ยอมให้ใครมาทำร้ายได้”

งูรีบคิดหาอุบายเพื่อจะให้งูปล่อยตนเองและกาจึงกล่าวว่า
“ข้าจะช่วยดูพิษออกจากร่างชายคนนี ท่านจงรีบปล่อยข้าทั้ง ๒
โดยเร็ว ก่อนที่พิษร้ายจะทำอันตรายเขาถึงแก่ชีวิต”

งูรู้ทันว่า งูตัวนี้ใช้เล่ห์เหลี่ยมกับตน จึงปล่อยงูไป แต่ยังไม่
หนีบคอกาไว้เป็นตัวประกัน จากนั้นงูก็ได้ช่วยดูพิษออกจากร่าง
กายของพระโพธิสัตว์

เมื่อพิษออกหมดแล้ว ท่านก็สามารถลุกขึ้นยืนได้ตามปกติ
ที่ท่านรอดตายในครั้งนี้ ก็เพราะได้ปูทองเป็นมิตรแท้ช่วยชีวิตไว้
นั่นเอง ตั้งแต่นั้นมา พระโพธิสัตว์และปูทองยังมีความรักความ
ผูกพันกันมากยิ่งขึ้น และต่างก็ให้ความสงเคราะห์ช่วยเหลือ
เกื้อกูลกันเสมอ

เราจะเห็นว่า ความเป็นมิตรแท้ที่ติดต่อกันนั้น มีแต่คุณ-
ประโยชน์ ความเป็นกัลยาณมิตรจะส่งผลดี มีความเกื้อกูลกันไป
ทุกภพทุกชาติ เมื่อเกิดมาพบกันอีก ก็เกิดความรัก ความ
เข้าใจกันอย่างดี อยากจะช่วยเหลือสนับสนุนกัน ช่วยทำกิจการ
งานทุกอย่างให้ โดยไม่ต้องเอ่ยปากขอร้อง เมื่อถึงคราวบุญ-
บันดาลก็จะมีผู้มีบุญมาช่วยเหลือ เราจะมีมิตรมีพวกพ้องบริวาร
จะทำอะไรก็ได้ได้รับความสะดวกสบาย ราบรื่นไม่มีอุปสรรคใดๆ

เพื่อนแท้ แม้ชีวิตก็แลกได้

๑๓๓

ส่วนการคบกับคนพาลนั้น ชีวิตจะตกต่ำและเป็นหนทางแห่งความเสื่อม นำไปสู่อบายภูมิ มิตรแท้ที่ประเสริฐสุดที่สามารถปิดประตูอบายได้ คือ พระธรรมกายที่อยู่ในตัวของเรา หากเราทำใจหยุดนิ่งจนเข้าถึงพระธรรมกายและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับท่าน ในยามที่เราประสบทุกข์ ท่านก็จะช่วยให้เราพ้นทุกข์ สามารถขจัดทุกข์โศกโรคภัยให้หมดสิ้นไป เมื่อมีความสุขแล้ว ก็ช่วยเพิ่มพูนความสุขให้ยิ่งๆ ขึ้นไป

ดังนั้น สุตยอตของมิตรแท้ คือ “พระธรรมกาย” ท่านเป็นยอดกัลยาณมิตรที่ประเสริฐสุดของเรา เมื่อรู้อย่างนี้แล้ว ให้รีบหมั่นฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ทำกันไปทุกๆ วันอย่าได้ขาด แล้วเราจะได้เข้าถึงพระธรรมกาย ซึ่งเป็นที่พึ่งที่ระลึก ที่แท้จริงของเราทุกๆ คน

